

erregiña, zazpi barrube daukazan egoitzean bizi da ; ta zazpi aginterriak balio eben aiña ordaindu bear izan zan arek daroan bitxia. Baiña itxi, arren, ama, ta ixil-ixilik esango dautzut nun dagoan nire erregearen jauregia. Begira : an, albaaka ontzia nun ? Antxe, etxe-gaiñeko bazter aretan dago.

Errege-alaba lo datza, sekula iñok ez ibilli ez ikusi bako zazpi itxasoen azken-ondartzan lilluratu. Ezin dau iñok ludian, neronek ezik, idoro. Entzun: apainki dotorez estalita daukaz besoak, eta txirlarri-tantak belarrietan. Aren ule-mataza joria beeraiño eltzen yatzu. Nik neure makiltxo miresgarriz ikutzean, orduantxe itxartuko da ; eta erribarre egitean, bitxiak jausiko yakoz ezpanetatik. Baiña itxi, arren, ama, ta ixilka esango dautzut : errege-alaba, an dago, albaaka ontzia aurkitzen dan etxe-gaiñeko bazter aretan.

Bustialdirako ordua dala-ta, ibaira zoazanean, ama, zatoz ona gora, etxe gaiñera. Ni jarrita nagoke, hegira, an orma bien itzalak alkartzen diran lekutxoan. Katemeari izten dautsat bakar-bakarrik an egoten, neugaz batera, katemeak bai daki nun bizi dan ipuifietako bizargillea. Baiña itxi egidazu, arren, ama, eta esango dautzut nun bizi dan ipuifietako bizargillea : an bizi da, albaaka ontzia dagoan etxe-gaiñeko bazter aretan.

ERKATUAREN ABERRIA

Ama, begira, zein illun biurtu dan zerua ! Eguneko ze ordu ete ? Jolasez gogait eginda nago, bai,

ta zugana nator. Ez al dakizu zapatu dala, eskola gabeko eguna ? Itxi lanari, ama ; erdu, tira, jesarri zaitez neugaz leioan, eta konta egidazu ipuin bat. Esan, ama, nun zan, ni ez naz gogorutzen, nun egoan Tepantar'ko basamortua.

Euriak goibel jarri dau arratsa, iparretik ego-raiño. Zelan txatxamurtzen dauan zerua, atzazkal gorriz, oiñaztu amorratuak ! Odeiak durundu dagienean, ama, atsegin yat biotz-aul sentitzen, ta ni bai goxoro zure ondoan geldi ! Eta euria ekin eta ekin ordu luzez, nekaturik, banbu-orrietan ots bardintsu dabillenean, eta aizeak intziri-mintziri leioetan dardar, ni bai ezti-bitsetan, ama, zure etzanguan bakarrik, zuri Tepantar basamortuko ipuiña entzuten !

Esan, ama, nun dago ? Zein itxasoko ondartzan, nungo mendiaren azpian, zein erregeren aginterrian aurkitzen da Tepantar basamortua ? An ez da egongo —ziur naz—, emen lez, solo ta landak zarratzen dabezan lango esirik, ezta illun-abarrean nekazariak etxera itzultzean eta oianean bizi dan emakume egurgiñak bere egur-sorta zeira ekarteko egin daroan bide-zidor onein lango-rik be. Bedar oriztaz laukiak ondarrean, eta txori zar jakintsu biak abia daukien zugatz bakarra, besterik ez da egongo Tepantar basamortuan.

Niri, ama, zoragarria iruditzen yat, gaur lako-xe egun laiñotsu batez, errege- seme gaztea bakarrik basamortu zear bere zaldi zidar arrean lau-oinka, iñok ikusi ez dauan itxasoz andiko gazteluan erraldoiak gorderik daukan errege-alaba bila. Esan, ama: euriak bere zapiz zeru-azkena es-

taltzen dauanean, eta oiñaztuak eztenkada zorrotza iduri, saltu dagianean, errege-semea gogoratu e te da erregek bertanbera itxi dauan ama gaixoaz ? Okullua giñarrez garbitzen diardu onek eta begiak zapiz legortzen... Eta bere semea, Tepantar basamortuan barna lau-oinka, oroituko e te ama gaixoaz ?

Ama, begira, oindiñok egunak dirau ; baiña, gaua noiz jausiko. Ez dator iñor auzoko bide zear. Artzaintxoak itxiko zituan onezkero Iarre ta zelaiak, eta orain etxean dagoke. Soloetako gizonak be lanari itxi ta azpikietan etzan dira euren txa boletako itzalpean, o dei itsusiei begira. Orain, ama, ez egidazu ikastekorik esan ; itxi nasai liburuak, mai gaiñean. Neure aita lez andi naitenean, ikasi bear dan guztia ikasiko dot. Baiña gaur, gaur bakarrik, ama, esaidazu, ez naz ba gogoratzen, Tepantar'ko basamortua nun dagoan !

18

EURI-EGUNA

O dei ixillak pillotuz doiaz arin-aringa, basoko goiertz baltzizkan. (Ez urten, ume !) Zingira-ezpana lerroz lerro inguratzen daben palmondoak zabuka dagoz, lotan lez, zeru ituntxoari buruz. Muturik itxas-kaioak, ego loiak bilduta, tamarindoa ren adarkimuetan. Itzal bat be, gero to sakonago, ibaiaren sortalde-muturrean dabil errondari.